

A photograph of a young child with brown hair, wearing a red sweater and a crown made of green leaves and yellow flowers. The child is smiling and holding a grey stuffed animal. They are positioned in front of a large red curtain that is pulled back to reveal a light-colored background. A string of white lights is draped across the top of the curtain. The scene is framed by stylized blue and white clouds at the top and bottom, and a stylized red and orange sun is visible in the top left corner.

Minä olen -menetelmäopas

Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX
Riitta-Sisko Keinonen

TERVETULOA TEATTERIN
MAAILMAAN!

Sisällys

Johdanto	4
MINÄ OLEN -Lasten oma teatterifestivaali	4
Oppaan tarkoitus	4
Menetelmän takana	6
Olipa kerran	6
Yleisötyö	6
Metodi	7
Kohderyhmä	7
Toteuttajat	7
Projektityöryhmä	7
Metodi vaiheittain	10
Teatteriprosessi käsikirjoituksesta ensi-iltaan	16
MINÄ OLEN pähkinäkuoressa	18

Johdanto

MINÄ OLEN -Lasten oma teatterifestivaali

Minä olen -projektissa Hämeenlinnan päivähoidon viisivuotiaiden ryhmät ohjaajineen ovat vuodesta 2007 valmistaneet näytelmiä esitettäväksi omilla teatterifestivaaleilla Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARXissa. Onnistuneen projektin myötä on syntynyt metodi, joka esitellään tässä menetelmäoppaassa.

Metodin toiminnallisena perusideana on mahdollistaa lapsille ja heidän hoitajilleen omakohtainen kokemus teatteriprosessista käsikirjoituksesta ensi-iltaan. Metodi perustuu yhteistyöhön teatterin ammattilaisten kanssa. Lapsilla ja heidän ohjaajillaan on keskeinen rooli näytelmien valmistamisessa.

Teatteriseurueiden omia näytelmäprosesseja tuetaan henkilöstökoulutuksella, henkilökohtaisella neuvonnalla, teatterin ammattilaisten lapsille toteuttamilla työpajoilla ja tutustuttamalla ryhmiä teatterin tekemisen maailmaan mm. kullissikierroksella ammatteatterissa.

Yhdistämällä henkilöstökoulutus samanaikaisesti lapsiryhmien teatteriprosesseihin päivähoitoryhmien ohjaajat saavat opit heti käyttöön ja uusia valmiuksia teatteriesityksen valmistamiseen lasten kanssa. Samalla juurrutetaan teatterikasvatuksen merkityksen kokemista ja draaman työtapojen osaamista päivähoitoon.

Tarkoitus on myös rakentaa teeman Minä olen pohjalta lapsen positiivista minäkuvaava teatterikasvatuksen keinoin. Teatterin avulla vahvistuu sekä itseilmaisun että myötäelämisen kyky, joiden avulla ihminen voi hyväksyä itsensä ja kokea olevansa osa yhteisöä.

OPPAAN TARKOITUS

Opas on tarkoitettu päivähoidon henkilöstölle, taide- ja vapaa-ajan kasvattajille, tuottajille ja yleensäkin lasten parissa työskenteleville. Metodi on kehitetty ARXin, Hämeenlinnan päivähoidon ja Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin luomassa toimintaympäristössä, mutta oppaan avulla se on siirrettävissä uusiin tapahtumapaikkoihin ja yhteyksiin.

RUUNUNMYLLYN PÄIVÄKOTI, 2007: Joen laulu, Maija Baric

Antris Bonsdorff

“ Lapset saivat upean kokemuksen ja elämyksen siitä, mitä teatterin tekeminen todellisuudessa on. Itse esiintyminen toisille lapsille festareilla teatteripuitteineen – lavasteet, valot, äänitehosteet – oli huikea hetki. Luulen, että lasten pitkäjänteisyys asioiden loppuun saattamisessa vahvistui projektissa. Päiväkotimme viskariporukat oli opastettu tekemään kukin ryhmä omaa tehtäväänsä. Yksi ryhmä harjoitteli kuoron roolissa näytelmän laulut. Toinen ryhmä vastasi lavasteiden ja linnun askartelemisesta. Kolmas ryhmä harjoitteli sadun kerrontaa nauhoitusta varten. Neljäs ryhmä teki roolivaatteita. Yhteistä koko porukalle oli tutustumis- ja ilmaisutaitoharjoitukset sekä näytelmän harjoittelu. Uskon, että kaikki tämä vahvisti lasten itsetuntoa, sosiaalisia taitoja ja tunne-elämää. Me-henki lujittui selvästi ja takuuvarmasti myös lasten mielikuvitus rikastui projektin aikana. Itselleni koulutus ja ” projekti antoi rohkeutta kokeilla lasten kanssa tulevaisuudessakin teatterin tekemistä. ”

lastentarhanopettaja Susanna Purhonen

Menetelmän takana

OLIPA KERRAN

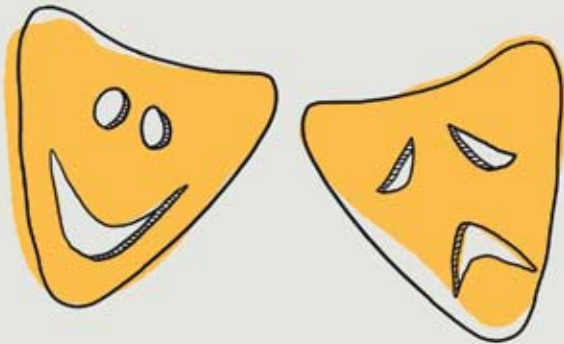
Minä olen on projektikoordinaattori Riitta-Sisko Keinosen ideoima toimintamalli osaksi Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARXin Olipa kerran -projektia. Olipa kerran on teatterin yleisötyöprojekti, jota on toteutettu yhteistyössä Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin kanssa ja jonka tavoitteena on lisätä lastenteatterin ja draamakasvatuksen vaikutavuutta paikkakunnalla yleisötyön keinoin. Olipa kerran -projekti on syntynyt osana Opetusministeriön rahoittamaa Taikalamppu- lastenkulttuurin kehittämishanketta.

Minä olen -metodiin ovat vaikuttaneet merkittävästi draamakouluttaja, sosiaalikasvattaja Taina Sihvonen ja Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin markkinointipäällikkö Reija Isosuo.

YLEISÖTYÖ

Yleisötyö lisää taiteen tuntemusta ja herättää kiinnostusta taiteen työmuotoja ja taideryhteisöjä kohtaan. Yleisötyötä tehdään, jotta saadaan ihmiset tulemaan taiteen pariin ja jotta taide voisi vaikuttaa niin yksittäisen ihmisen elämään kuin yhteiskuntaankin.

Teatterin yleisötyön tavoitteita ovat teatterin lukutaidon lisääminen sekä entistä suuremman ilon ja elämyksen tavoittaminen teatterin katsojana. Teatterin yleisötyö linkittyy usein johonkin tiettyyn näytelmään tarjoten välineitä katsomiskokemuksen syventämiseen, perehdyttäen katsojaa esityksen taustoihin ja aihepiiriin ja rohkaisten häntä omien tulkintojen tekemiseen. Yleisötyö voi myös antaa mahdollisuuden kokea omakohtaisesti teatterin tekemisen prosessia tai lisätä tietojaan teatterista taidemuotona. Yleisötyön keinoja ovat esimerkiksi työpajat, ideamateriaalit, teosesittelyt, taiteilijavierailut ja kullissikierrokset.

KOHDERYHMÄ

Hämeenlinnassa kohderyhmänä on varhaiskasvatuksen viisivuotiaiden ryhmät eli viskarit ja heidän kanssaan työskentelevä henkilöstö. Kunkin lapsiryhmän kaikki ohjaajat olivat mukana henkilöstökoulutuksissa ja koko prosessissa.

Metodi soveltuu toki myös muille ikäryhmille.

TOTEUTTAJAT

Hämeenlinnassa metodin taustalla on teatterin ja lastenkulttuurikeskuksen yhteistyö. Työnjako yhteistyöorganisaatioiden välillä on seuraava: Hämeenlinnan Kaupungin Teatteri avaa prosessin aikana ammattiteatterin maailmaa lapsille ja heidän parissaan työskenteleville aikuisille. ARX toimii projektin tilaajana ja taustatukena. Lisäksi ARX antaa tilan ja tekniikan festivaalitapahtumalle sekä tarvittaessa työpajoille ja harjoituksille.

PROJEKTITYÖRYHMÄ

Minä olen -teatterikasvatushankkeessa lapset hoitajineen kokevat teatteriprosessin omakohtaisesti vuorovaikutuksessa teatteriammattilaisten kanssa, samalla tutustuen teatteriin taidemuotona, taidelaitoksena ja ammattina. Teatteriammatillaiset toimivat työpajojen vetäjinä, neuvojina, henkilöstön kouluttajina ja ovat apuna tuotannon eri vaiheissa.

Minä olen -hankkeella on oma projektityöryhmänsä, joka työskentelee yhdessä hankkeeseen osallistuvien teatteriseurueiden kanssa. Työryhmään kuuluu projektikoordinaattori, draamaohjaaja ja tekninen tuottaja. Hämeenlinnassa tiimiin kuului myös Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin markkinointipäällikkö. Onkin tärkeää, että mikäli projektityöryhmässä ei ole toimintaympäristön organisaatioiden henkilöstöä, on niistä kuitenkin nimetyt ja sitoutuneet yhteyshenkilöt.

Projektikoordinaattori / tuottaja toimii innostajana, tarpeiden kartoittajana, kokemusten kerääjänä ja käytännön koordinoijana. Hän tiedottaa hankkeesta varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja kokoaa osallistujat. Hän käy alkukeskustelut henkilöstön kanssa ja tekee niiden pohjalta toiminta- ja aikataulusuunnitelman. Hän myös toimii projektityöryhmän ja taustaorganisaatioiden koordinoijana ja tiedottaa päivähoidon henkilöstölle prosessin kulusta, mm. henkilöstökoulutuksista. Projektikoordinaattori hoitaa festivaalin viestinnän.

Draamaohjaaja vierailee ryhmissä ja luotsaa näytelmäprosesseja. Hän antaa palautetta, neuvoa ja auttaa näytelmän valmistamisen eri vaiheissa, mukaan lukien lavastus, puvustus ja rekvisiitta. Ennen kaikkea draamakasvattaja kuitenkin tukee ryhmien omia tulkintoja. Hän myös pitää lapsille ilmaisutaitotyöpajoja, joiden sisällöt nousevat kunkin ryhmän tarpeista ja omasta näytelmäprosessista.

Tekninen tuottaja / ääni- ja valosuunnittelija suunnittelee ryhmien kanssa näytelmien äänitaustan, tekee tarvittavat taustanauhat ja äänitykset ja vastaa teatteritekniikasta festivaaleilla. Tapaamiset ryhmissä ovat teatterikasvatustilanteita. Tekninen tuottaja harjoituttaa lapsilla äänenmuodostusta ja erilaisten taustäänten tuottamista. Myös itse äänittäminen ja tulosten kuunteleminen on elämys, samalla valotetaan teatteritekniikan osuutta näytelmien valmistamisessa. Tekninen tuottaja tekee näyttämövalaistuksen yhteneväksi kaikkiin esityksiin, näytelmäkohtaisesti on mahdollista vaihdella paria yksinkertaista valotilannetta.

Työryhmä tekee keskenään yhteistyötä ja konsultoi toinen toistaan ryhmien näytelmäprosesseista. Tehtävänjako on joustava ryhmien tarpeiden mukaan. Työryhmä vastaa yhdessä mm. henkilöstökoulutuksesta ja festivaalin käytännön toteutuksesta.

Mukana voi olla jonkin taidemuodon erityisosaajia. Vuoden 2008 Minä olen -prosessiin kutsuttiin mukaan tanssitaiteilija, joka toteutti kehollisen ilmaisun työpajoja ja auttoi ryhmiä koreografoiden valmistamisessa. Eri taidemuotoja painottamalla voidaan myös luoda vaihtelua, sillä vaikka viisivuotiaat ovat joka vuosi uusia, voi mukana olla toistuvasti samoja kasvatustalon ammattilaisia.

HIRSIMÄEN PÄIVÄKOTI, 2007: Uni

Antris Bonsdorff

“ Esityksemme Uni rakentui unimaailmoista, joissa esiintyivät prinsessat, ritarit, spidermanit, merirosvot ja mykkäfilmien ”hauskat hemmot”. Lapset kehittivät heitä itseään kiehtovat hahmot. Heittäydyimme yhdessä lasten kanssa tekemään teatteria, nautimme täysin siemauksin yhteisestä roolileikistä. Pedagogisesta näkökulmasta projekti oli antoisa ja pitkälle kantava. Lapset olivat omine ehdotuksineen ja ratkaisuisineen rakentamassa oman esityksensä. Kaikki saivat ja halusivat olla täysillä mukana. Nykyään puhutaan lapsen vaikuttavuudesta, tämä oli nimenomaan sitä! Kaikista ihaninta oli se, miten tosissaan lapset näytelmän ottivat. Minä olen –teema toteutui kaikin puolin, vahvistettiin positiivista minäkuva ja minää toimijana. Lapset saivat irrotella valitsemisensa unelmarooleissa. He myös halusivat itse tehdä vaatteita ja ideoita puvustusta. Lapset tuottivat ääniä tekemillään soittimilla. Oikea näyttämö valoineen ja äänentoistoineen loi todellisen teatterin, savukone oli mahtava! ”

lastentarhanopettaja Elina Karevaara
lastenhoitaja Elina Sirén

METODI VAIHEITTAIN

Seuraavana on esitelty metodi vaiheittain sellaisena, kuin se on ARXissa toteutettu. Työpajoja ja harjoituksia on voinut varhaiskasvatuksen henkilöstön toivomusten mukaisesti toteuttaa joko ARXin tiloissa tai päiväkodissa.

1 Henkilöstökoulutus: Näin syntyy teatteriesitys

Koulutuksessa tutustutaan teatterin tiloissa kulissien takaiseen maailmaan ja tuotetaan ryhmissä pienoishäytelmä tai sen suunnitelma. Sisältönä on myös ilmaisutaitoharjoituksia, improvisaatioharjoituksia ja eläytymistä 5-vuotiaan maailmankuvaan. Henkilöstökoulutuksessa käydään koko prosessin aluksi vaiheittain läpi teatteriesityksen valmistamisen prosessi Minä olen -työpohjan (ks. sivu 16 ja 17) mukaan.

Näin syntyy teatteriesitys -henkilöstökoulutus Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin Verstaas-näyttämöllä. Koulutus kahtena peräkkäisenä päivänä. Kouluttajina projektityöryhmä ja teatterin markkinointipäällikkö. Sopiva ryhmäkoko on noin neljä tiimiä eli neljän lapsiryhmän ohjaajat.

Ensimmäinen koulutuspäivä, kesto 4 tuntia

- Keitä me olemme; tutustumiskeskustelu, esittäytyminen, toiveet ja odotukset.
- Hämeenlinnan Kaupungin Teatterin esittely, ammattiteatteriprosessin kuvaus ja kierros teatterin tiloissa: näyttämöillä, kulisseissa, työhuoneissa, puku- ja rekvisiittavarastossa.
- Välipala, tutustumista.
- Minä olen -prosessin ja aikataulun esittely vaiheittain aloituksesta festivaaliin, yhteiseen aikatauluun ja työskentelysuunnitelmaan sitoutuminen. Kysymyksiä ja keskustelua.

Toinen koulutuspäivä, kesto 4 tuntia

- Lämmittely- ja improvisaatioharjoituksia.
- Millainen on 5-vuotias; eläytymisen ja muistojen avulla 5-vuotiaan maailmankuvan tavoittaminen. Rauhallisen musiikin soudessa vapaata assosiointia ja sen jälkeen tuntemusten kirjoittaminen tai piirtäminen paperille. Lukeminen ääneen muille on vapaaehtoista.
- Välipala, tutustumista.
- Näin syntyy teatteriesitys; pienoishäytelmän idean ja toimintasuunnitelman tuottaminen ryhmissä käyttäen apuna Minä olen -työpohjaa.

JUKOLAN PÄIVÄKOTI, 2007: Metsän eläimet leikkii

Antti Bonsdorff

“Voisi kuvitella, että se jokin, mitä lapset etsivät, olisi kenties sadun, taian, onnen ja lumon todeksi kokemista (kuin myös kammutuksen, pelon, vihan ja surun kokemuksia). Se jokin olisi ehkä kokemuksia siitä, että elämä on enemmän, isompi ja suurempi kuin miltä näyttää. Lapset etsivät kuitenkin aina eväitä yhä suurempaan elämän ymmärtämiseen.”

draamak kasvattaja Taina Sihvonen

2 Alkukeskustelu henkilöstön kanssa

Alkukeskustelu on kiireetön keskustelutilaisuus kussakin päiväkodissa/varhaiskasvatuskeskuksessa, jossa ovat mukana projektikoordinaattori ja päivähoitoryhmän ohjaajat. Keskustelussa kartoitetaan ryhmän erityispiirteet, henkilöstön omat teatteri- ja taidekasvattajataustat ja laaditaan yhdessä työsuunnitelma näytelmäprosessille. Keskustelut kirjataan muistiin Minä olen -prosessia varten laadittuun työpohjaan, joka jaettiin kaikille henkilöstökoulutuksessa.

3 Lasten työpajat ja draamaohjaajan vierailut ryhmissä

Draamaohjaaja pitää lapsille ilmaisutaitotyöpajan, jonka teemoista on sovittu henkilöstön kanssa. Yhtenäistä kaavaa työpajoille ei ole, vaan kunkin ryhmän tarpeet ja valmistettavan näytelmän teemat vaikuttavat ilmaisutaitoharjoitusten valintaan. Draamaohjaaja vierailee myös esityksen harjoituksissa henkilöstön kanssa yhdessä sovitavina ajankohtina. Kunkin ryhmän kanssa on keskimäärin kolme tapaamista. Yhden työpajan/harjoituksen kesto on noin yksi tunti. Draamaohjaaja varaa vierailuihinsa aikaa myös harjoituksen jälkeiseen keskustelutuokioon henkilöstön kanssa.

4 Kurkistus kulisseihin

Ohjaajat voivat omatoimisesti varata teatterin markkinointipäälliköltä ryhmilleen opastuksen Hämeenlinnan Kaupungin Teatteriin, opastukseen sisältyy teatterin tilojen ja ammattiryhmien esittelyä lapsille sekä asujen kokeilemista teatterin pukuvuokraamossa. Asuja ja rekvisiittaa on myös mahdollista lainata omaa esitystä varten.

Minä olen -prosessiin voi yhdistää muuta teatterin ym. taidelaitoksen yleisötyötä. Hämeenlinnassa henkilöstö ja lapset kutsuttiin seuraamaan teatteriesitysten avoimia harjoituksia.

5 Välikatselmus ja henkilöstön koulutuspäivä

Kun käsikirjoitus tai näytelmän rakenne on valmis ja näytelmät ovat hyvässä harjoitusvaiheessa, projektityöryhmä ja lapsiryhmien ohjaajat kokoontuvat välikatselmukseen keskustelemaan kokemuksista ja oppimaan toisilta. Välikatselmuksessa tutustutaan yhdessä esiintymistilaan ja käydään teknisen tuottajan johdolla läpi esityspaikan ominaisuudet ja tekniset mahdollisuudet. Henkilöstölle jaetaan täytettäväksi ”tekniikan ohje”.

Välikatselmus, henkilöstön koulutuspäivä, kesto 4 tuntia

- Aloituskahvit ja vapaat kommentit
- Näytelmätuotantojen esittelyt tiimeittäin; kysymyksiä, keskustelua, kannustusta ja yhteistä ongelmanratkaisua
- Esiintymistilaan tutustuminen ja tekniikan ohje

Tekniikan ohje:

- esityksen nimi ja ryhmä
- esityksen lyhyt kuvaus, draaman kaari
- esityksen arvioitu kesto
- esiintyjien lukumäärä
- taustanauhan käyttö ja siihen liittyvät asiat
- valotilanteiden vaihtelu, joita rakennetaan kaksi: päivä/normaali ja yö/hämärä
- muuta huomioitavaa
- lavastus

6 Kenraaliharjoitukset esityspaikassa

Kenraaliharjoituksessa on mukana kaikki: rekvisiitta, puvustus, valaistus ja äänitekniikka, kuten esityksessäkin. Kenraaliharjoituksessa nostatetaan tunnelmaa ja tarkistetaan, että esityksen kulku sujuu ongelmitta. Läsnä ovat draamaohjaaja ja tekninen tuottaja, jotka antavat rohkaisevan palautteen koko ryhmälle.

7 Minä olen – lasten omat teatterifestivaalit

Teatterifestivaalin toteutus tulee suunnitella vaihe vaiheelta ja sopia selvästi siitä, kuka tekee mitäkin. On olemassa suunnitelmat ja vastuuhenkilöt lavalla vaihtuvien lavasteiden roudaamiseen, lapsiryhmien ohjaamiseen kulkureitillä pukutiloista lavalle, esitysten juontamiseen, takahuonetarjoiluun, esitysten videointiin ja esiintyjien kukittamiseen. Jos tapahtumaan on kutsuttu median edustajia, on varauduttava myös haastatteluihin. Lisätyövoimaa siis tarvitaan huolehtimaan siitä, että kaikki sujuu.

Kaksi tapaa toteuttaa pääharjoitus:

- a) Kullekin ryhmälle varataan esityspaikasta oma harjoitusaika, jolloin voi rauhassa harjoitella esityksen pariin otteeseen. Lasten vanhemmat voivat tulla yleisöksi ryhmän niin halutessa. (Jotkut ryhmät viettivät pääharjoituksen yhteydessä viskari-ryhmän omaa kevätkuulaa/vanhempainiltaa.) Festivaaleilla Minä olen -ryhmät esiintyvät toisilleen.
- b) Pääharjoituksessa ovat kaikki ryhmät yhtä aikaa esiintyen toinen toisilleen. Festivaaleilla yleisöksi kutsutaan vanhemmat.

Seuraavassa muutama kokemus valinnan pohjaksi:

- Lapsiyleisön organisointi voi viedä huomion harjoittelusta. Kuitenkin pääharjoitus on tärkeä tapahtuma ja olisi hyvä, että kukin ryhmä saa siinä jakamattoman huomion. Tämä siksi, että esiintymiskokemuksesta jäisi levollinen ja nautittava muistijälki, mikä tukee hankkeen tavoitetta, positiivisen minäkuvan vahvistamista.
- Minä olen -näytelmäryhmien tulee saada katsomiskokemus esiintymiskokemuksen lisäksi. Oma kokemus näytelmän valmistamisesta syventää myös katsomiskokemusta. Toisten ryhmien esitysten seuraaminen antaa virikkeitä ja ideoita lapsille ja heidän kanssaan työskenteleville aikuisille, kokemus toisten aikaansaannosten ja tulkintojen arvostamisesta on tärkeää sekä esiintyjille että katsojille. Tarkoitus on myös yksinkertaisesti tarjota mukana olleille ryhmille teatterielämyksiä festivaaliyleisönä.
- Minä olen -näytelmäryhmien tulee päästä jakamaan yhteinen kokemus ”meidän juttu” kaikille yhteisessä tapahtumassa. Lapset toimivat prosessissa pääosin omina ryhminään ja kaikkien viskareiden yhteinen tilaisuus on luovuttamaton osa hanketta.
- Esiintyminen omille vanhemmille on ehdoton must. Tämä asia ei kaipaakaan perusteluja.

8 Palautekeskustelu, festivaalimuisteluilta

Ryhmät saavat muistoksi festivaaleista videotallioinnin. Henkilöstön kanssa kokoonnutaan vielä rentoon ja vapaamuotoiseen tilaisuuteen, jossa nautitaan yhdessä iltapalaa ja keskustellaan kokemuksista.

NUMMEN VARHAISKASVATUSKESKUS, 2007: Salainen lohikäärme

Annis Bonsdorff

“ Salainen lohikäärme –esityksessä muut eläimet pelkäävät lohikäärmettä. Niitä pelottaa erilaisuus ja lohikäärmeen kova, möreä ääni. Pelko voitetaan kun ymmärretään, että erilaisuus on rikkaus, eikä vaarallista tai hyljeksinnän aihe. Lohikäärmeestä tulee näytelmän lopussa liukumäki metsän eläimille. Lohikäärmeelle tuodaan lahjoja, se koristellaan ja metsänväki pitää yhdessä karkelot.

Esityksessämme oli lapsia kolmesta eri ryhmästä ja mukana oli myös erityislapsia. Oppimistavoitteena oli ryhmässä toimimisen opettelu ja sosiaalisten taitojen kehittäminen. Näytelmän tarinan avulla käsitelimme lasten kanssa pelkoja ja niiden voittamista. Tämä on ikäkaudelle tärkeä asia, tähän astihan on oltu voittamattomia ja pelottomia! Meiltä ohjaajilta projekti vaati paljon, annoimme sille paljon aikaa ja paneutumista, mutta kyllä se olikin harvinaisen kiva ja onnistunut. Meillä oli myös oman varhaiskasvatuskeskuksen ja työkavereiden tuki mukana: kannustus ja ilo siitä, että lapset saivat tällaisen kokemuksen. Lapset muistelivat näytelmän valmistamista ja Pelottomat –draamaryhmäänsä useasti jälkeenpäin, vielä seuraavanakin vuonna.”

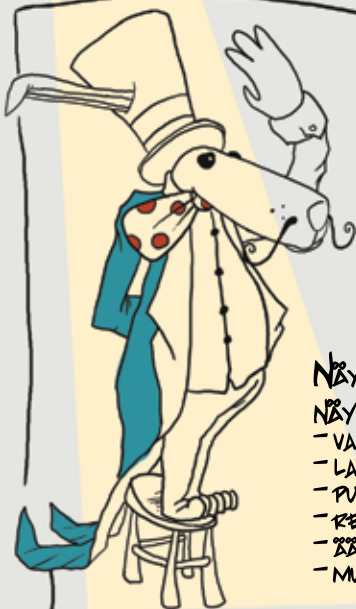
TEATTERIPROSESSI KÄSIKIRJOITUKSESTA ENSI-ILTAAN

OHEINEN PELKISTETTY TYÖPOHJA ON APUNA TUOTANTOSUUNNITELMAN LAATIMISESSA JA NÄYTELMÄPROSESSIN ETENEMISESSÄ. SE TOIMII MYÖS KESKUSTELUN JA KOKEMUSTEN KOKOAJANA. TUOTANTOSUUNNITELMAAN VOI LIITTÄÄ LASTEN TUOTOKSIA, PALAVERIMUISTIOITA, VALOKUVIA JA YLEENSÄ KAIKKIA PROSESSIIN LIITTYVIÄ VIRIKKEITÄ MATKAN VARRELTA.

RYHMÄ, ENSEMBLE

- RYHMÄN KOKO
- LASTEN IKÄ JA KEHITYSVAIHE, MITKÄ ASIAT KIINNOSTAVAT, OSAAMISEN JA OPPIMISEN TAVOITTEET
- RYHMÄN DYNAMIIKKA JA SOSIAALISUUS
- YMPÄRISTÖSSÄ AJANKOHTAISTA

NÄYTTÄMÖLLISYYS/ NÄYTTÄMÖKUVA

- VALAISTUS
- LAVASTUS
- PUUSTUS
- REKVISIITTA
- ÄÄNIMAAILMA
- MUSIIKKI

KÄSIKIRJOITUS

- TEEMAN VALINTA:

MINKÄ ASIAN PARISSA HALUTAAN TOIMIA JA MITÄ OPPIA

1. TEHDÄN ITSE LASTEN KANSSA

2. VALMIS NÄYTELMÄ TEKSTI

3. VALMIIN TARINAN SOVITTAMINEN NÄYTELMÄN MUOTOON

SOVITUS/DRAMATISOINTI RYHMÄLLE

- ESITYKSEN PITUUS

- ROOLIJEN JA ESIINTYJIEN MÄÄRÄ

- ESITYKSEN RAKENNE, KOHTAUSTEN MÄÄRÄ JA ETEENMINEN

- AMMENNETAANKO JOSTAKIN TEATTERIN TYYLILAJISTA, MISTÄ SIITÄ SAA TIETOA

HARJOITTELU

- AIKATAULUN LAATIMINEN

- TEKSTIN OPETTELU JA SEN LIITTÄMINEN TOIMINTAAN

- ELÄYTYMISEN AVUTTAMINEN NÄYTTÄMÄLLISIN KEINAIN

- HYVÄ YHTEISTENKI

- KENRAALIHARJOITUKSEEN VALMIS ESITYS

ESIINTYMINEN FESTIVAALEILLA

- HYVÄ VALMISTAUTUMINEN PÄÄHARJOITUKSESSA

- OMALLA VUOROLLA ESTRADIN VALLOITUS

- TOISILLE ESIINTYMISRAUHA

- KIITOSTEN JA KUMARRUSTEN HARJOITTELEMINEN ETUKÄTEEN, KOKO TYÖRYHMÄ TULEE KUMARTAMAAN

- ESIINTYMISESTÄ NAUTTIMINEN

- OHJAAJAT TARVITTAESSA MUKANA LAVALLA

MINÄ OLEN pähkinäkuoressa:

- 1 Henkilöstökoulutus: Näin syntyy teatteriesitys
- 2 Tehdään ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat alkukeskusteluissa ryhmien ohjaajien kanssa.
- 3 Ryhmien teatteriprosesseja tuetaan lasten ilmaistutaitotyöpajoilla ja keskusteluilla henkilöstön kanssa.
- 4 Kurkistus kulisseihiin: lapset ohjaajineen tutustuvat teatterin näyttämöihin, työhuoneisiin, tekniikkaan, puku- ja rekvisiittavarastoon.
- 5 Välikatselmuksessa ryhmien ohjaajat vaihtavat kokemuksia ja tutustuvat tekniikan ohjeen tekemiseen ja näyttämökuvan suunnitteluun.
- 6 Pääharjoitukset eli kenraaliharjoitukset pidetään esiintymislavalla oikean näyttämökuvan ja tekniikan kanssa.
- 7 Minä olen –teatterifestarit
- 8 Ohjaajat ja projektityöryhmä kokoontuvat festivaalimuisteluiden ja palautekeskustelun merkeissä.

Kannusta,
kannusta,
kannusta!

LAPSET SAAVAT MUISTOKSI
FESTARITALLENTÉEN.

1. Painos

Graafinen suunnittelu ja taitto: Mari Villanen/ Pisama Art
Paino: Kirjapaino Uusimaa, Porvoo 2009

Opasta voi tilata sähköpostitse
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARXista
antti.knuuttila@hameenlinna.fi

Minä olen –menetelmässä lapset ja aikuiset tekevät yhdessä teatteria. He tutustuvat teatteriin ammattina ja taidemuotona ja ennen kaikkea saavat omakohtaisen kokemuksen teatteriprosessista käsikirjoituksesta ensi-iltaan. Samalla vahvistetaan osallistujien positiivista minäkuvaa, mielikuvitusta, empatiakykyä ja rohkeutta omaan ilmaisuun.

Minä olen -menetelmäopas on osa Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARXin toimintaa valtakunnallisessa lastenkulttuurikeskusten Taikalamppu-verkostossa.

arx

VATTENFALL

